

Abay Nemes Oszkár, (13. september 1913 – 30. január 1959) plavec, olympionik, držiteľ medaily z OH 1936



Oszkár Nemes Abay sa narodil 13. septembra 1913 v Maďarskom Diószeguzi ako syn Gyuly Nemes Abayho a manželky Czeczílie rodenej Fritsch. V Diószeguzi bývali pod číslom domu 16.

Rodina s ôsmimi deťmi sa v roku 1915 presťahovala do Paksu (Maďarsko). Mladý Oszkár sa naučil plávať práve tu v Dunaji a v miestnom plaveckom bazéne.

Strednú školu navštevoval v meste Kalocsa a neskôr v meste Pécs. V roku 1929 sa prvýkrát predstavil vo farbách atletického klubu v Pécsi na celoštátnej plaveckej súťaži a hneď zvíťazil v preteku na 100 m kraul. V tom istom roku ho pozvali i do juniorskej reprezentácie a v štafete 4 × 100 m tiež zvíťazil.

V rokoch 1930–1933 sa jeho výsledky postupne zlepšovali a získal mnoho medailí. V roku 1933 sa v disciplíne 200 m kraul stal majstrom republiky – ako prvý z plavcov AK v Pécsi. V tomto roku prvýkrát štartoval v maďarskom reprezentačnom družstve.

Na univerzitných majstrovstvách sveta v disciplíne 4 × 100 m kraul získal zlatú medailu. V roku 1934 získal medzi vysokoškolskými bronzovú medailu na 100 m kraul. V roku 1935, keď úspešne ukončil štúdium na právnickej fakulte, bol nominovaný do olympijského výberu. V roku 1936 sa každý sú-



streďuje na olympijské hry.

V Berlíne **štafeta v zložení Nemes Abay, Ödön Gróf, Ferenc Csík a Árpád Lengyel** vo finále disciplíny 4 × 200 kraul vytvorila európsky rekord a za prvými Američanmi a druhými Japoncami **získala krásne tretie miesto**. Toto umiestnenie zostalo jeho najlepším športovým výkonom. Táto úspešná štafeta po olympijských hrách vytvorila ešte ďalší európsky rekord.

V roku 1939 sa Abay Nemes stal opäť majstrom republiky, ale dosiahol vynikajúce výsledky i na medzinárodných súťažiach a v tomto istom roku sa stal majstrom sveta v súťaži vysokoškolských. V súťaži družstiev spolu so svojim bývalým plaveckým kolegom Ödön Gróffom získal zlato.

V roku 1941 ukončil svoju plaveckú kariéru a po zložení advokátskych skúšok si otvoril svoju advokátsku kanceláriu v Pécsi. Stále však aktívne pracoval v plaveckom zväze a venoval sa organizácii plaveckého športu.

V roku 1942 sa oženil s Arankou Enger, s ktorou mali tri deti. Po ťažkých rokoch vojny sa začal venovať politike. Ako poslanec viackrát argumentoval v prospech maloobchodníkov a za zachovanie samostatnosti družstiev. Od roku 1950 bol za svoje politické aktivity

prenasledovaný, často ho obťažovali. Po revolúcii v roku 1956 bol obhajcom revolucionárov v Pécsi a kvôli tomu ho v roku 1958 Advokátska komora vyškrtila zo svojej evidencie a jeho kanceláriu zatvorili.

Po dlhom období nezamestnanosti vďaka priateľom dostal prácu v bani ako pracovník pri ban- skom vozíku. V októbri 1958 utrpel



úraz a po krátkom nemocničnom liečení dňa 30. januára 1959 zomrel vo veku 45 rokov.

Od roku 1997 nesie nový plavecký bazén otvorený na kúpalisku v Pécsi meno **Oszkára Nemes Abayho**.

Podľa našich vedomostí je Abay Nemes Oszkár jediný rodák z nášho mesta, ktorý získal olympijskú medailu a jeho príkladný vzťah k športu i vernosť svojim politickým ideálom, nám môže byť príkladom.

Zdroj:

Bödö László: Ki volt Abay Nemes Oszkár? in.

Pécsi Szemle, 1998. 121-127.str

Az idő élén jártak. Kereszténydemokrácia Magyarországon 1944-49. redaktor: Kovács K. Zoltán, Rosdy Pál (Bp. 1996), 123-24.str.

Ki kicsoda a magyar sportban?,- Szentesi Alajos: Emlékezzünk nagyjainkra! in. Paksi Hírnök, 2. júl 1992.

Új magyar életrajzi lexikon I. (A-Cs), redaktor: Markó László. Budapest: Magyar Könyvklub. 2001. 18. str. ISBN 963-547-415-6

Wikipédia

Magyar életrajzi lexikon